

Selekane le Abrahamama

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa Thuto ea Beke ena Bala: *Genese 15–19:29; Baro. 4:3, 4, 9, 22; Baga. 4:21–31; Rom 4:11; Baro. 9:9; Amos 4:11.*

Temana ea Khopolo: “Abrame a re, ‘Morena Jehova, u tla ’nea’ng, haele mona ke ikela ke sena bana, ’me mojalefa oa ntlo eaka e le Modamaseka eo, Eliesere?’” (*Genese 15:2*).

Ka Genese 15, re fihlela motsotso oa bohlokoa ha Molimo a hlomamisa selekane sa hae le Abrahamama ka molao. Selekane sa Abrahamama ke sa bobeli, kamora selekane le Nooe.

Joaloka selekane sa Nooe, selekane sa Abrahamama se kenyeletsa lichaba tse ling, hobane qetellong selekane le Abrahamama ke karolo ea selekane sa ka ho sa feleng, se fuoang batho bohle (*Gen. 17:7, Baheb. 13:20*).

Khaolo ena ea bophelo ba Abrahamama e tletse tšabo le litšeho. Abrahamama o tšohile (*Gen. 15:1*), ’moho le Sarai (*Gen. 18:15*) le Agare (*Gen. 21:17*). Abrahamama o oa tšeha (*Gen. 17:17*); le Sarai (*Gen. 18:12*), le Ishmaele (*Gen. 21:9*). Likhaolo tsena li luma maikutlo le mofuthu oa batho. Abrahamama o na le chesehelo ea topollo ea Sodoma ea bolileng, o khathalla Sarai, Agare, le Lota; hape o mosa bathong ba bararo bao a sa ba tsebeng (*Gen. 18:6*).

Ke maemong ana moo Abrahamama, eo lebitso la hae le bontšang bonolo le ho hlonepheha, le tla chencheloa ho Abrahamama, se bolelang, “ntata’ lichaba tsohle” (*Gen. 17:5*). Ka hona, mona re bona leseli le lengata la seo Molimo a lutseng a batla ho se etsa lefatšeng lohle ka selekane sa hae le Abrahamama.

**Ihute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la 14 Motseanong.*

Tumelo ea Abrahamama

Bala Genese 15:1–21 le Baroma 4:3, 4, 9, 22. Abrahamama o bontša se boleloang ka ho phela ka tumelo joang? Se boleloang ka sehlabelo seo Molimo a itseng Abrahamama a se etse ke ofe?

Karabo ea pele Molimo mabapi le ho khathatseha hoa hae ka mojalefa (*Gen. 15:1–3*) ke hore o tla ba le mora ea tsoang “thekeng la hae” (*Gen. 15:4*). Puo e tšoanang e sebelisoa e moporofeta Nathane ho bontša peo ea Morena Mesia ea tlang (*2 Sam. 7:12*). Abrame o ile a tiisetsoa ’me “a lumela Jehova” (*Gen. 15:6*), hobane o ne a utloisisa hore phethahatso ea tšepiso ea Molimo ha e ea itšetleha ho lokeng ha hae empa ha Molimo (*Gen. 15:6; bapisa le Baro. 4:5, 6*).

Taba ena ha e ea tloaeleha, haholo-holo moetlong ono. Bolumeling ba Maegepetama a khale-khale, mohlala, kahlolo e n’e etsoa ka ho sheba mesebetsi ea motho ea ho loka li bapisoa le tsa molingoana Maat, ea neng a emetse khalalelo e lokileng. Ka bokhutšoane, u lokela ho fuoa “topollo.”

Joale Molimo o thakhola tšebeliso ea mahlabelo hore Abrahamama a e etse. Haele hantle, sehlabelo se supa lefu la Krete bakeng sa libe tsa rona. Batho ba bolokiloe ka mohau, mpho ea ho loka ha Molimo, e bontšoang ka lihlabelo tsena. Empa tšebeliso ena e fetisa molaetsa o ikhethang ho Abrame. Ho tsubella nama tsa sehlabelo hoa manong (*Gen. 15:9–11*) ho bolela hore litloho-tloholoana tsa Abrame e tlabamakhoba “‘lemo tse makhola a mane” (*Gen. 15:13*), kapa meloko e mene (*Gen. 15:16*). E be molokong oa bone, litlo-tloholoana tsa Abrame “‘li khutlela koano” (*Gen. 15:16*).

Pono ea ho qetela ea tšebeliso ea sehlabelo e ea thahasellisa: “lelakabe la mollo la tsamaea pakeng tsa mekhekhetho eo” (*Gen. 15:17*). Mohlolo ona o sa tloaelehang o supa boikitlaetso ba Molimo ba ho phethahatsa tšepiso ea hae ea selekane ea ho fa litloholo tsa Abrame naha (*Gen. 15:18*).

Meeli ea Lefatše lena la Pallo, “‘ho tloha nokeng ea Egepetama, ho ea nokeng e kholo, noka ea Eufrate” (*Gen. 15:18*) e re hopotsa meeli ea serapa sa Edene (*bapisa le Gen. 2:13, 14*). Boporofeta bona bo fupere se fetang phallo le naha ea Baiseraele feela. Pheletsong ea boporofeta bona, ka ho nka naha ea Kanana hoa litloholo tsa Abrame, ho runya taba ea topollo ea mehla ea bofelo ea batho ba Molimo, ba tla khutlela serapeng sa Edene.

Ke joang re ka ithutang ho ho tsepamisa maikutlo ho Krete le ho loka hoa hae e le eona feela tšepo ea rona ea topollo? Ho etsahala’ng ebang re qala ho bala mesebetsi ea rona e metle?

Lipelaelo tsa Abrame

Bala Genese 16:1–16. Bohlokoa ba qeto ea Abrame ea ho tsamaea le Agare ke bofe, leha a ne a fuoe tšepiso ke Molimo? Ke joang basali baa ba babeli ba emelang likelello tse teng tse peli tsa tumelo? (*Baga. 4:21–31*)?

Nakong eo Abrame a belaelang, (*Gen. 15:2*), Molimo o ile a motiisetsa ka ho hlaka hore o tla ba le mora. Joale, lemo tse 10 kamora moo, Abrame o ntsa se na mora. Le kamora boporofeta ba Molimo bo matla, Abrame o bonahala a lahlehetsoe ke tumelo: ha a sa lumela hore o tla ba le mora le Sarai. Sarai, ea lahlehetsoeng ke tšepo, o nka khato, o khothaletsa Abrame ho etsa ntho'e neng e tloaelehile mehlang eo Bochabela: o nka serethe. Agare, mosebeletsi oa Sarai, o khetheloa mosebetsi ona. Leano lena lea sebetsa. Se tla u qabola ke hore leano lena la motho le bonahala le sebetsa hantle ho feta la ho lumela tšepiso ea Molimo.

Khaolo e hlahang likamano tsa Sarai le Abrame e re hopotsa pale ea Adama le Eva serapeng sa Edene. Litemana tsena tse peli li arolelana lipheo tse 'maloa tse tšoanang (Sarai, joaloka Eva, ke eena ea tloang matjato, Abrame, joaloka Adama, o itholetse) li boetse li na le likutu-ketso le lipoleloana tse tšoanang (“utloa lentsoe,” “nka” le “neha”). Tšoano ena ea pale tse peli e bontša hore Molimo h'a ananelle ketso ena.

Moapostola Paulosi o buoa ka pale ho etsa ntlha mabapi le mesebetsi khahlanong le mohau (*Baga. 4:23–26*). Paleng tsena ka bobeli, litholoana li'a tšoana: ho sebetsa hang-hang ha ketso tsa motho tse ka thoko ho thato ea Molimo li tlisa litla-morao tse bosula ka moso. Hlokomela hore h'a eo nakong ena eohle ha tsena li etsahala. Sarai o buoa ka Molimo empa h'a bue le eena; le Molimo h'a ba buise ba le babeli. Ho ba sio hona hoa Molimo hoa makatsa, haholo-holo kamora boteng bo matla ba Molimo khaolong e kamorao.

E be Molimo o ithahisa ho Agare, empa kamora hore a furalle ntlo ea Abrame. Ho ithahisa hona ho sa lebelloang ho bontša boteng ba Molimo ho sa natsoe liteko tsa motho tsa ho sebetsa ntle le eena ho buoa ka “lengeloi la Jehova” (*Gen. 16:7*) ke puo e nang le ho sebelisoa haho buuo ka JEHOVA, *YHWH* (*sheba Gen. 18:1, 13, 22*). Khetlong lena ke Molimo ea nkang khato kaho tsebisa Agare hore o tla tsoala mora, Ishmaele, eo lebitso la hae le bolelang hore Molimo o oa utloa (*Gen. 16:11*). Se qabolang ke hore, pale e qetellang ka taba ea ho utloa (shama'), e pheta se utloahalang qalong ea pale, ha Abrahamama a “utloa” (shama') lentsoe la Sarai (*Gen. 16:2*).

Ke hobaneng ho le bonolo hakaale ho rona ho etsa phoso e tšoanang le entsoeng ke Abrahamama moo?

Letšoao la Selekane sa Abrahamama

Bala Genese 17:1–19 le Baroma 4:11. Bohlokoa ba boporofeta le semoea sa moetlo oa lebollo ke ofe?

Ho hloka tumelo hoa Abrahamama, joalokaha ho bonoa paleng e latellang (*Genese 16*) ho ile hoa senya thello ea leeto la semoea la Abrahamama le Molimo. Molimo o ne a khutsitse nakong eno. Khetlo la pele joale, Molimo o buoa le Abrahamama hape. Molimo o boela a tsamaea 'moho le Abrahamama 'me o mo khutlisetsa moo a entseng selekane le eena (*Gen. 15:18*).

Joale, leha ho le joalo, Molimo o mo fa letšoao la selekane seo. Moelelo oa lebollo o tšohlueo nako e telele ke baithuti ba Bibehe, empa kaha moetlo oa lebollo o kenyeletsa tšollo ea mali, (*sheba Exoda 4:25*), ho ka utlousisoa moeelong oa sehlabelo, ho bontšang hore o ile a fuoa ho loka (*bapisa le Baro. 4:11*).

Ho boetse ho bohlokoa hore selekane sena, se tšoauoang ka lebollo, se hlaloso a mantsoe a supang morao boporofeteng ba pele ba Mesia (*bapisa Gen. 17:7 le Gen. 3:15*). Tšoano ena ea litemana tse peli e supa hore tšepiso ea Molimo ho Abrahamama e feta tlhaho ea batho ea nama feela; e fupere tšepiso ea semoea bakeng sa batho bohle ba lefatše. 'Me tšepiso ea "selekane sa kamehla" (*Gen. 17:7*) e supa mosebetsi oa peo ea Mesi, sehlabelo sa Krete se fanang ka netefaletso ea bophelo bo sa feleng ho bohle ba ba se amohelang ka tumelo le sohle se fuperoeng ke tumelo (*bapisa le Baro. 6:23 le Tite 1:2*).

Se thasellisang ke hore, tšepiso ena ea bokamoso bo sa feleng e fuperoe phetolong ea lebitso la la aAbrame le Sara. Mabitso a Abrame le Sara a ne a bontša maemo a bona a ha joale feela: Abrahamama e bolela "ntate ea phahameng" ha Sara e bolela "Khosatsana eaka" (khosatsana ea Abrahamama). Phetolelo ea mabitso a bona ho "Abrahamama" le "Sara" ho ne ho bontša bokamoso: Abrahamama e bolela "ntat'a lichaba-chaba" Sara e bolela "khosatsana" (ea bohle). Ka mokhoa o tšoanang, le ha o sie kobisonyana, lebitso la Isaaka ("o tla tšeha") ke sehopotso sa ho tšeha ha Abrahamama (letšeho la pele le rekotiloeng Mangolong, *Gen. 17:17*); ke letšeho la ho belaela, kapa mohlomong la ho hlolloa. Hore na ke lang, leha a lumetse seo Jehova a mo tšepisitseng sona ka ho hlaka, Abrahamama o ile a sokolisoa ke ho e phela ka tumelo le tšepo.

Ke joang re ka ithutang ho lumela leha, ka nako tse ling, re sokolisoa ke ho lumela, joaloka Abrahamama? Ke hobaneng ho le bohlokoa hore re se lahle tšepo, le hara lipelaelo?

Mora oa Tšepiso

Ketsahalo ea ho qetela ea lebollo e n'e akaretsa bohle: eseng Ishmaele feela, empa bohle ba batona lelapeng la Abrahamama ba ile ba bolotsoa (*Gen. 17:23–27*). Lentsoe kol, “bohle,” “e mong le e mong, le phetoa makhetlo a mane (*Gen. 17:23, 27*). Ke khahlanong le tilhaloso ena e kenyang bohle moo Molimo a itlhalisang ho Abrahamama ho tiisa tšepiso ea mora “Isaaka.”

Bala Genese 18:1–15 le Baroma 9:9. Ke lithuto life tsa ho ba mosa tseo re ithutang tsona ho Abrahamama kamohelng ea baeti ba hae? U hlalosa karabo ea Molimo joang ea kamoo a arabelang tsotello ea Abrahamama kateng?

Ha hoa hlaka hore na Abrahamama o ne a tseba baeti bana na (*Baheb. 13:2*), leha a ile a ba tsoara joalokaha e ka Molimo ka boeena o hara bona. O ne a lutse “monyako oa tente, motšehare, ha ho futhumetse” (*Gen. 18:1*), 'me kaha ke ka se oelo o ka fumanang moeti lehoatateng, o tlameha a ne a thabetse ho kopana le bona. Abrahamama o ile a mathela banneng bana (*Gen. 18:2*), le hoja a ne a le lemo li 99. O ile a bitsa e mong oa batho bana Adonai “Jehova oaka” (*Gen. 18:3*), lebitso le sebelisoang ho Molimo (*Gen. 20:4, Exoda 15:17*). O ile a phothasela a lokisa lijjo (*Gen. 18:6, 7*). A lula pela bona, a khathalla litlhoko tsa bona a ba sebeletsa ka boitelo (*Gen. 18:8*).

Boitsoaro ba Abrahamama bathong bana ba leholimo bao a sa ba tsebeng ke mohlala o motle oa ho ba mosa (*Baheb. 13:2*). Haele hantle, kelello ea Abrahamama ea tlhompho e fana ka thuto ea ho ba mosa. Ho hlonepa le ho khathalla batho bao o sa ba tsebeng ha se feela ketso ea mohau. Bibe e toboketsa hore ke tsoanelo ea ea lumelang, hantle joalokaha e ka e etsetsoa Molimo ka sebele (*bapisa le Matt. 25:35–40*). Se makatsang ke hore, hangata Molimo o amahangoa le le bahloki le mafutsana a sa tsejoeng ho feta ho amhangoa le ea ba amohelang ka mosa.

Ka hlakoreng le leng, ho kena ha se halalelang mabaleng a matho ho bontša lerato le mohau oa hae ho batho bohle (*Bafilipi. 2:7, 8*). Ho itlhaisa hoa Molimo mona ke bopaki ba ho ticia hoa tšepiso ea hae (*Gen. 18:10*). O bona Sara, ea ipatang “kamora hae” (*Gen. 18:10*) 'me o tseba menahano ea hae e tebileng (*Gen. 18:12*). O oa tseba hore o oa tšehile, 'me lentsoe “tšeha” ke ntsoe la hae la ho qetela. Ho se lumele hoa hae ebile sebaka seo a tla phehatsa lentsoe la hae teng.

Tsepamisa maikutlo haholo tabeng ea hore “Hangata Molimo o amahangoa le mafutsana le bahloki ba sa tsejoeng ho feta ho amahangoa le motho ea mosa ea ba amohelang.” Ke hobaneng ha taba ee e le bohlokoa hore re lule e hopola?

Lota Sodoma

Bala Genese 18:16–19:29. Ke joang bosebeletsì ba Abrahamama ba boporofeta bo amang boikarabello ba hae ho Lota?

Abrahamama o qeta ho boela a tiisetsoa ke Molimo ka tšepiso ea mora. Empa, ho ena le hore a thabele taba tsena tse monate, o kena lipuisanong tse matla le Molimo malebana le ho timela ha Lota Sodoma. Abrahamama ha se moporofeta eo Molimo a mo senolelang thato ea hae feela; o boetse ke moporofeta ea kenang lipakeng bakeng sa baetsalibe. Poleloana ea Seheberu “a ema pela Jehova” (*Gen. 18:22*) ke maelana a sebelisoang bakeng ho rapela.

Haele hantle, Abrahamama o buisana le Molimo o mo kopa hore a boloke Sodoma, moo mocha’e a lulang teng. Ho tloha ho 50 ho ea tlase ho 10, Molimo a kabe a ile a boloka batho ba Sodoma ebang a ile a fumana batho ba 10 feela ba lokileng Sodoma.

Ehlile, ha motho a bala ea se etsahetseng nakong eo Manyeloi a mabeli a fihlang ho Lota ho mo lemosa ka kotsi e tlang (*Gen. 19:1–10*), re ka bona kamoo batho ba neng ba bolile ba khohlahetse kateng. Ka nnete e n’e le sebaka se sebe, hantle joaloka lichaba tse ngata tse haufi le sona; le leng la mabaka a entseng hore, khabareng, ba ntsoe naheng eo (*see Gen. 15:16*).

“Joale bosiu ba ho qetela bo ne bo atamela Sodoma. Maru a phetsetso a ne a entseng meriti holima teropo ena e ikemiselitse bokhopo. Empa batho a se ke ba lemoha. Ha manyeloi a atamela ho tla phetha thomo ea bona ea ho senya, batho ba ne ba lora menate le maruo. Letsatsi la ho qetela le ne le itšoanela le a managata a tšileng a iphetela. Shoalane e ile ea oela holima pono ea ho ithata le ho utloa ba sireletschile. Tlhaho e ntle e n’e arubetsoe ke mahlaseli a letsatsi le eang matubatsana. Ho phola hoa shoalane ho ne ho entseng hore litila-tile tsa baahi ba ipatlelang menate ba ee holimo le tlase ba ikemiselitse ho inyakalatse hora eo.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, maq. 157, 158.

Qetellong, Molimo o ile a lopolla Lota, mosali’ae, le barali ba hae ba babeli feela (*Gen. 19:15*), eleng se ka etsang halofo ea palo e tlase-tlase ea 10. Bakhoezana ba hae, ba sa kang ba nkela temoso ea Lota hloohong, ba sala teropong (*Gen. 19:14*).

Naha eo e ntle, ka hona, e ile ea timetsoa. Kutu-ketso ea Seheberu hafakh, “timetsa,” e hlaha makhetlo a ’maloa khaolong ena (*Gen. 19:21, 25, 29*) ’me e bontša tšenyeho ea Sodoma (*Deutr. 29:23, Amose 4:11*). Taba mona ke hore nahana e “khutliselitsoe.” Joloakaha moraoallo o ile oa “khutlisetsa” tlholeho ea sethathong (*Gen. 6:7*), tšenyeho ea Sodoma ke “khutlisetso” ea Serapa sa Edene (*Gen. 13:10*). Ho timetsoeng hoa Sodoma, re fuoa qapi ea se tla etsahala ho feleng ha nako (*sheba Juda 7*).

Nahanisisa ka Botebo: Bala Ellen G. White, “The Law and the Covenants,” maq. 370–373, in *Patriarchs and Prophets*.

Kopo ea Abrahamana e etsoang ho Molimo ea boikokobetso e matla e etsoang ka boikokobetso molemong oa batho ba Sodoma (*Gen. 18:22–33*) e lokela ho re khothaletsa ho rapella ba babe, leha ba bonahala ba le maemong a sa tšepiseng a sebe. Ho feta mona, karabo ea Molimo ea ho mamela kopo ea Abrahamana ka hloko, leho ho ikemisetsa ho tsoarela molemong oa batho ba “leshome” feela ba lokileng ke “phetoho e kholo” menahanong, joalokaha ho supa Gerhard Hasel:

“Ka mokhoa oa phetoho e kholo menahanong, mekhaoa ea khale ea ho nahana, e tlišiseng litho tse senang molato tsa sechaba se molato tlasa kotlo, e fetotsoe nthoe e ncha: boteng ba masalla a batho bo ka sebelisoa ho lopolla bohle. . . . Yahweh, molemong oa ba lokileng ba ’maloa, ka ho loka hoa hae, o ne a tla tsoarela [tsedaqah] teropo e tletseng bokhopo. Taba ena e pharalatsa haholo puong ea boporofeta ba mohlanka oa Yahweh ea sebeletsang topollo ‘ea ba bangata.’ ”—Gerhard F. Hasel, *The Remnant: The History and Theology of the Remnant Idea From Genese to Isaiah*, 3rd edition (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 1980), pp. 150, 151.

“Hole hara rona ho na le meea e eang se nang tšepo, e kotsing ea eang tlase joaloka se etsahallatseng Sodoma. Tsatsi le leng le le leng mohau oa ba bang o oa koaloa. Hora le hora ba banga ba tlola moeli oa mohau oa Molimo. Mantsoe a tlhokomeliso a kae ho qeka moetsalibe ho baleha timelo ee tšosang? Mantsoho a mo nanabelang a kae ho mo hloibila lefung? Bakae bao ka tšabo le boikokobetso le tumelo e sa thekeseleng ba kopang Molimo ho mo lopolla? Moea oa Abrahamana e ne le moea oa Krete. Mora Molimo ke eena mokena-lipakeng e moholo bophelong ba moetsalibe. Eena ea patetseng theko bakeng sa topollo ea hae o tseba boleng ba moea oa motho.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, leq. 140.

Lipotso tsa ho Qoqa:

- ❶ Ke mookoli le lebollo feela tse bitsoang “matšoa a selekane.” Ntho tse tšoanang le tseo lilekane tsee li fapanang ka tsona ke life?
- ❷ Leha Abrahamana a bitsitsoe ke Molimo, leha e lutse e le mohlala o motle ka Bibeleng oa se beleloang ka ho phela ka tumelo, ka nako tse ling Abrahamana o ile a oela. Ke lithuto life tseo re lokelang ho ithuta tsona le tseo re sa lokeleng ho ithuta tsona mohlaleng oo oa hae?
- ❸ Batho ba bang ba etsa khang ka taba ea hore Molimo o tla otlala ba lahlehileng, ba re ketso ena e tšaba khahlanong le lerato la Molimo. Ke joang, rona ba lumelang seo, e, Molimo o tla otlala ba lahlehileng, re arabelang khang ea hore h’a etse joalo?